

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

I. ogólne:

Celujący: uczeń biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej; proponuje rozwiązania nietypowe, jest twórczy; rozwija własne uzdolnienia; jego wiedza wykracza poza treści programowe; bierze czynny udział w konkursach przedmiotowych (w tym międzyszkolnych) i osiąga wysokie wyniki.

Bardzo dobry: uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej; potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Dobry: uczeń poprawnie wykorzystuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej; rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

Dostateczny: poziom zdobytych wiadomości i umiejętności pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej; uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności.

Dopuszczający: poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu nauczania umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych; uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności.

Niedostateczny: uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą.

II. szczegółowe:
NOWE Słowa na start! klasa 7
(NOWA EDYCJA 2020–2022)

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7 (NOWA EDYCJA 2020–2022). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

I półrocze					
Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Charaktery	• opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę	• przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu	• zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny	• zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku	• podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Podróż w czasy	• określić ramy czasowe	• wypowiedzieć się na temat wierzeń	• wypowiedzieć się na temat	• wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które	• wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego

starożytne	starożytności	ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki	dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii	zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności	starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
4. Niezłomność	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty	• wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami	• określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję	• ocenić postępowanie bogini	• podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
5. Pokora	• omówić treść fragmentu tekstu	• ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	• sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	• podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
6. Silny charakter E. Hemingway <i>Stary człowiek i morze</i> (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohatera utworu	• omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa	• dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów	• podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
7. Czarny charakter	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cele Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu

	wymienić cechy Lorda Voldemorta omówić metody działania Lorda Voldemorta	wymienić przeciwników Lorda Voldemorta	Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta		kultury
8. Jak komponować tekst i budować akapity?	wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu	sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź	poprawić wskazane wypracowanie sformułować wstęp do wypracowania wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami	stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	
9. i 10. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	wymienić cechy mitu i przypowieści	zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści	dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści	zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią	
11., 12., 13. i 14. Odmienne i nieodmienne części mowy	wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	nazwać części mowy występujące w tekście określić formy	przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych	użyć w zdaniach właściwych spójników	

	• scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy	odmiennych części mowy • uzupełnić tekst właściwymi przymkami	formach • przeredagować zdania, używając właściwych zaimków		
15. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł	• uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i>	• wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów	• zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>	
16. Imiesłowy przymiotnikowe	• zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne • omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych	• wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście	• wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi	• przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe	
17. Imiesłowy przysłówkowe	• zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście	• wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi	• przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe	

18. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	
19., 20., 21. i 22. E. E. Schmitt <i>Oskar i pani Róża</i> (lektura uzupełniająca)	omówić treść tekstu określić rodzaj narracji	scharakteryzować bohatera utworu	omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera zinterpretować wskazane słowa	dokonać analizy sposobu przedstawienia postaci	podjąć dyskusję na temat śmierci, przyjaźni, przemijania
23. Podsumowanie. Sprawdź czy potrafisz	odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mit, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu,</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać	wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
24. Cienie i blaski życia	• opisać obraz	• opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła	• odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła	• wypowiedzieć się na temat roli gry światła	• omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
25. Szczęście w nieszczęściu	• omówić treść fragmentów tekstu	• opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej	• omówić funkcję pytań retorycznych w tekście	• zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście	• zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
26. Podróż w czasy renesansu	• określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki	• zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki	• omówić specyfikę sztuki renesansowej	• omówić dzieło renesansowe	• omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
27. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	• wymienić najważniejsze etapy życia Jana	• scharakteryzować twórczość poety	• wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana	• przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety	

	Kochanowskiego		Kochanowskiego		
28. Pół żartem, pół serio Jan Kochanowski <i>Fraszki</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworów	• określić charakter fraszek	• wskazać elementy humoru we fraszkach	• omówić sposób obrazowania w utworach	• wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
29. Na scenie życia Jan Kochanowski <i>O żywocie ludzkim</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka, wiersz sylabiczny, rym, powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego	• przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach	• omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru	• omówić cechy wspólne poznanych fraszek
30. Wartość zdrowia Jan Kochanowski <i>Na zdrowie</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki	• wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę	• określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia	• sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście	• podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
31. i 32. Przepis na szczęście Jan Kochanowski	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek	• przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie	• omówić renesansowy charakter fraszek	• podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia

Na lipę, Na dom w Czarnolesie, Na zachowanie (lektura obowiązkowa)	utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach	• wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów	fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i>		
33. Wśród ludzi Jan Sztaudynger <i>Piórka</i> (lektura obowiązkowa)	• określić temat każdego z utworów	• wskazać cechy gatunkowe w utworach	• omówić sposób wykorzystania frazeologizmów • wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Sztaudynger w utworach <i>Głos w telefonie</i> i <i>Lustro</i>	• wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach	• omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Sztaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym
34. Być szczęśliwym	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne	• omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
35. Wiejska	• wyjaśnić	• wypowiedzieć się	• omówić	• omówić koncepcję	• odnieść utwór do

sielanka J. Kochanowski Pieśń II Pieśń świętojańska o Sobótce (lektura obowiązkowa)	znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	życia na wsi przedstawioną w wierszu	renesansowego humanizmu
36. Radość życia J. Kochanowski Pieśń II (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu	• zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji	• wyjaśnić przesłanie wiersza	• nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
37., 38., 39. i 40. Wobec śmierci J. Kochanowski Treny (lektura obowiązkowa)	• omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny	<i>Tren I:</i> • wskazać adresatów, wymienionych na początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy <i>Tren V:</i> • wskazać w wierszu porównanie	<i>Tren I:</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w wierszu • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <i>Tren V:</i>	<i>Tren I:</i> • zinterpretować znaczenie puenty utworu <i>Tren V:</i> • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <i>Tren VII:</i>	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

		homeryckie i określić jego funkcję <i>Tren VII:</i> • wskazać adresatów utworu <i>Tren VIII:</i> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny	• zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika w utworze • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w puencie utworu <i>Tren VII:</i> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <i>Tren VIII:</i> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu	• omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka wszystkie poznane treny: • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów	
41. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać,	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				podsumowywać i porównywać	
42. Przeżywanie straty	• omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu	• scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę	• omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu	• porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego	• wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
43. Jak opisywać dzieła sztuki?	• wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki	• określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła	• opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła	• zredagować opis wskazanego obrazu	
44. Malarstwo	• wymienić typy dzieł malarskich	• rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego	• wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz	• ocenić obraz według podanych kryteriów	• zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
45. Archaizmy	• wymienić rodzaje archaizmów	• zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach	• określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście	• stworzyć tekst z archaizmami	

			stylizowanym		
46. i 47. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	wymienić części zdania nazwać związki wyrazowe	wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w zdaniach określenia i je nazwać	wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach	ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania	
48. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń	rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie	utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	
49. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie	rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować	tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie	tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów	

		poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie			
50. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą	uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery	wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych	zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście	
51. Podsumowanie. Sprawdź czy potrafisz	odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, porównanie homeryckie, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia,</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać	wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i>				
52. Relacje międzyludzkie	• opisać obraz	• wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci	• omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka	• wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych	• podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
53. Porozumienie	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach	• porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka	• dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek	• podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
54. Trudy wychowania M. Wańkowicz Ziele na kraterze (lektura)	• omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu	• przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci	• zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym

uzupełniająca)					
55. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a K. Dickens Opowieść wigilijna (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną	• wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi	• zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta	• napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg	• omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
56. Przemiana bohatera pod wpływem świąt K. Dickens Opowieść wigilijna	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia	• opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezera Scrooge’a do świąt	• przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia	• napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?”	• przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

(lektura obowiązkowa)	opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera	Bożego Narodzenia opisany na początku utworu nazwać emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha	społeczne, w których dorastała główna postać utworu podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens		
57. i 58. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa K. Dickens <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania opisać sposób przedstawienia duchów w utworze	udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra	wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu	sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy święt, by podjęły walkę o duszę tej postaci	wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
59. Podróż	określić ramy	wymienić priorytety	omówić specyfikę	omówić wybrane	zaprezentować

w czasy oświecenia	czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki	oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej	polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia	dzieło oświeceniowe	wybraną postać oświecenia
60. i 61. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	• wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych bajek	• scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach	• wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek	• wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety	• wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
62. i 63. W krzywym zwierciadle Ignacy Krasicki Żona modna (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>satyra</i> • omówić treść satyry • określić rodzaj literacki utworu • wskazać narratora utworu	• podzielić utwór na części tematyczne i nadać im tytuły • scharakteryzować szlachcica i jego żonę • wskazać na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry	• omówić problem poruszony w satyrze • omówić związek satyry ze światopoglądem epoki	• podjąć dyskusję na temat celowości ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym	• podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
64. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy

				argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	badawcze
65. Przemijanie W. Szymborska <i>Nic dwa razy</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze	• zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję	• postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze	• omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
66. Zrozumieć miłość Antoine de Saint – Exupery <i>Mały Książę</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży	• wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księżciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli	• wytłumaczyć, czym było motywowanie zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za	• odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

		odpowiedzialność	tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą	drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?”	
67. i 68. Mały Książę jako baśń i przypowieść (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera	• przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można	• zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny	• podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym

		na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia	odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie		
69. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż	• omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą	• wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestroż, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet	• wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi	• omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a

II półrocze

70. i 71. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej	odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście	wskazać różne typy argumentów w podanym tekście sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę	stworzyć wypowiedź argumentacyjną	
72. Rzeźba	wymienić etapy rozwoju rzeźby	wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat	omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła	ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów	wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej przygotować prezentację na temat wybranego artysty stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
73. i 74. Typy zdań złożonych podrzędnie	wymienić typy zdań złożonych podrzędnie	wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne	sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych	przedstawić relację zdań na wykresie	
75. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania	uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić	wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach	przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe	

		wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania	wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	równoważniki zdania	
76. Mowa niezależna i mowa zależna	wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną	przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie przekształcić dowolny dialog na mowę zależną zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję	zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej	
77. Jak napisać streszczenie?	wymienić etapy pisania streszczenia	zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu	poprawić błędy w podanym streszczeniu przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu	stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego	
78. Zasady cytowania tekstów	przedstawić zasady cytowania tekstów	uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi	stworzyć tekst zawierający cytaty	stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez	

	• przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego	znakami interpunkcyjnymi		siebie źródeł	
79. Podsumowanie. Sprawdź czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
80. Człowieczeństwo	• opisać, co widzi na obrazie	• nazwać gesty namalowanych postaci	• zinterpretować funkcję gestów namalowanych	• zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu	• podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania

		• omówić kompozycję obrazu	postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów		dyskryminacji
81. Podróż w czasy romantyzmu	• określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki	• wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego	• omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej	• omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego	• przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
82. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	• wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza	• scharakteryzować twórczość poety	• wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza	• przedstawić informacje na temat życia społecznego poety	
83. Wina i kara Adam Mickiewicz <i>Dziady cz. II</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków	• opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim	• nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki	• zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie)	• podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary

		przykładem z opowieści ptaków	• zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy	historię jednego z ptaków – kruka lub sowy	
84. i 85. Obrzęd dziadów w dramacie Adam Mickiewicz <i>Dziady cz. II</i> (lektura obowiązkowa)	• określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza	• określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień	• wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu	• omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi	• porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
86. Romantyczny dramat pełen zagadek Adam Mickiewicz <i>Dziady cz. II</i> (lektura obowiązkowa)	• wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud	• wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać –	• przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira	• wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu	• wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>

		rzeczywistego czy nadprzyrodzonego			
87. i 88. Wyobraźnia Adam Mickiewicz Świtezianka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu	• ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu	• omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze	• podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie	• wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
89. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
90. Miłość w obliczu śmierci	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów	• omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki	• dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie	• podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby

91. Wyzwania S. J. Lec <i>Myśli nieuczesane</i> (lektura obowiązkowa)	wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu	wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy	omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach	zinterpretować tytuł zbioru ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca	omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
92. Natura ludzka J. Liebert *** [Uczę się ciebie, człowieku ...] (lektura obowiązkowa)	omówić treść wiersza wskazać adresata lirycznego utworu	wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają	omówić proces przedstawiony w wierszu wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję	zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu	odnieść wiersz Jerzego Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i>
93. i 94. Jak napisać rozprawkę?	wymienić etapy pisania rozprawki przedstawić schematy pisania rozprawki	zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy	sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji	napisać rozprawkę	samodzielnie sformułować temat rozprawki zgrupować argumenty, korzystając z różnych źródeł
95. Budowa słowotwórcza	wskazać wyrazy podstawowe i	utworzyć wyrazy pochodne od	wskazać formant w wyrazie pochodnym	wskazać oboczności w wyrazach	

wyrazów	pochodne	podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych	• wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych		
96. Rodzaje formantów i ich funkcje	• wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy	• zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki • wymienić funkcje formantów	• podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia	• utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych	
97. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	• omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-</i> , <i>s-</i> , <i>ś-</i> , <i>wz-</i> , <i>bez-</i> , <i>nad-</i> , <i>ob-</i> , <i>od-</i> , <i>pod-</i> , <i>przed-</i> , <i>roz-</i> , <i>w-</i> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki</i> , <i>-dztwo</i> , <i>-cki</i> , <i>-ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i>	• uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami	• utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami	• przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni	
98. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	• zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	• wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	• wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów	• utworzyć rodzinę wyrazów	

99. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	• omówić zasady pisowni wyrazów z literami: ó, u, rz, ż, ch, h	• uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami	• wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter	• stworzyć tekst z kłopotliwymi literami	
100. Złożenia, zrosty, i zestawienia – czyli wyrazy złożone	• zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia	• wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia • utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów	• wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty	• stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami	
101. Pisownia przymiotników złożonych	• przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych	• przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	• przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone	• utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych	
102. Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	• zdefiniować skrót • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje	• rozszyfrować podane skrót • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy	• poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać	• zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skrót podanych	

	skrótowców • zreferować zasady zapisu skrótowców • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • omówić zasady stosowania skróconego zapisu	na skróty • odnaleźć skrótowce w tekście	skrótowce, a kiedy nie należy tego robić • wyjaśnić znaczenie skrótowców	wyrażeń	
103. Podsumowanie. Sprawdź czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>niepodzielne słowotwórczo, zrosty, złożenia, zestawienia, skróty i skrótowce, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>				
104. Pokusa	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze	• opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki	• wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym	• podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
105. Altruizm	• omówić treść fragmentów tekstu	• wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu	• wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii	• omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa kluczowe w tekście	• podjąć dyskusję na temat przedstawionego we fragmentach artykułu
106. Fatalna siła miłości J. Słowacki Balladyna (lektura obowiązkowa)	• zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego	• określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące	• wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na	• dokonać analizy słów i postępowania obu sióstr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i	• dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej

		Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z sióstr jest miłość	pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>	wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?“, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury	psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
107. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego J. Słowacki <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony	• wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w	• wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki	• ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń

		• udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje	dramacie	utworu	
109. i 109. Dramat o władzy, winie i karze J. Słowacki <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy	• omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki	• omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu	• zestawić biblijną opowieść o Kainie i Ablu z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice	• wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
110. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				• uogólniać, podsumowywać i porównywać	
111. Mowa nienawiści	• omówić treść fragmentów artykułu	• opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu	• dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów	• wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię	• podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
112. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	• wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej	• wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi	• podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych	• sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny	
113. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	• wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach	• podać przykłady sloganów reklamowych	• dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach	• sformułować slogany reklamowe	• podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>

			• dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach		
114. Jak przygotować przemówienie?	• przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne	• podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia	• porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji	• przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie	
115. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	• zdefiniować pojęcia: <i>treść i zakres znaczeniowy wyrazu</i>	• podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym	• skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym	• dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym	
116. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice	• zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega	• odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych	• podać różne znaczenia wskazanych wyrazów	

	między wyrazami wieloznacznymi a homonimami	wieloznaczność podanych wyrazów			
117. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim	• podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych	• wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach	• odpowiednio akcentować wyrazy	
118. Rozbieżności między mową a pismem	• przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne	• wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych	
119. Pisownia wyrazów z <i>ą, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>ą, ę, om, em, on, en</i>	• uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów	• poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów	• stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>ą, ę, om, em, on, en</i>	
120. Podsumowanie. Sprawdź czy	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i

potrafisz	• posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, uproszczenie grupy spółgłoskowej, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie, utrata</i>			• właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	rozwiązywać problemy badawcze

	<i>dźwięczności w wygłosie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i>				
121. Konflikty	• opisać, co widzi na obrazie	• omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie	• zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci	• zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie	• przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
122. Sens wojny	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana Gaydona	• odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny	• wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona	• przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
123. Komizm charakterów Aleksander	• opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu	• omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i	• wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi	• rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała	• wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w

Fredro Zemsta (lektura obowiązkowa)	• podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem	wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych	• opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta		stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
124. Komizm i humor w Zemście (lektura obowiązkowa)	• podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych	• wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne	• ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji • wyjaśnić, na czym polega komizm	• wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w	• wyjaśnić, czym skutkuje wysmianie pewnych cech

	sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i>	przedstawienie Cześnika i Rejenta	językowy w scenie pisania listu miłosnego przez Cześnika	czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?”	
125. i 126. <i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	• odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne	• podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do	• wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa	• wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy

			jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków		
127. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
128. Konfrontacja B. Kosmowska <i>Pozłacana rybka</i> (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacji
129. Prostota	• omówić treść wiersza	• przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	• zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu	• sformułować przesłanie wiersza	• podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
130. Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania	• stworzyć plan recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	

		• selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• ocenić poszczególne elementy recenzji		
131. Różne odmiany polszczyzny	• wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa	• przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	• wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	• dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
132. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu	• scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu	• rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu • wskazać w tekście elementy gwarowe	• przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
133. Podsumowanie. Sprawdź czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami:	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>komedia, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy), różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, środowiskowe odmiany języka, terytorialne odmiany języka, języki zawodowe, recenzja</i>			• uogólniać, podsumowywać i porównywać	